

ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ СМІЛКИ ЗВИЧАЙНОЇ (*SILENE VULGARIS MOENCH*)

Шевчук В.К., доктор с.-г. наук, професор

Хоміна В.Я., доктор с.-г. наук, доцент

Грохольська Т.М., аспірант

e-mail: homina13@ukr.net

Подільський державний аграрно-технічний університет

Смілка звичайна (*Silene vulgaris Moench*) – багаторічна трав'яниста рослина із родини гвоздичні (*Caryophyllaceae*).

Смілка звичайна, на жаль, не знайшли застосування в області традиційної медицини. Вченими ще не доведена її корисність. Але точно відомо, що листя і квітки рослини містять корисні речовини – сапоніни. У народі з давніх часів знають, що хлопавка характеризується кровоспинними, протизапальними і знеболюючими якостями.

Смілка звичайна сприятливо впливає на нервову систему людини. Ще наші предки лікували її настоями депресії, пригнічений дух і інші схожі розлади. Запалення шкіри швидко проходять після зовнішнього застосування настоїв смілки.

Народні цілителі лікують хронічний бронхіт з допомогою відварів цієї трави. При шкірних захворюваннях використовують примочки і компреси, просочені її відварами. Це чудове седативний засіб. Крім того, відвари з квіток рослини застосовують при запаленнях жіночих внутрішніх органів або м'язових волокон піхви.

Смілка звичайна – рослина, яке слід використовувати для лікування з обережністю. Категорично заборонено застосовувати при запорах, кольках, при захворюваннях шлунка зі зниженою кислотністю. Не можна пити відвари жінкам в період вагітності і лактації. Перед вживанням відварів або настоїв цієї рослини найкраще проконсультуватися з людьми, що мають знання і досвід в народній медицині.

Смілка широко використовується в декоративному дизайні. Розмножується насінням і кореневищем.

Важливим аспектом біологічних властивостей смілки звичайної є пошук та виявлення факторів, які сприяють широкому її розмноженню.

Завдання нашого дослідження – дослідити вплив біологічно активних речовин на укорінення пагонів *Silene vulgaris Moench*.

З метою вивчення впливу біологічно активних речовин на укорінення пагонів *Silene vulgaris Moench* використовували біостимулятор Епін+ із розрахунку 1мл на 1л води. Спостереження проводили протягом місяця. За контроль було взято воду.

Біостимулятор Епін+ рекомендований для прискорення проростання насіння, вкорінення черешків, живців, посилення росту і розвитку рослин стійкості до несприятливих факторів зовнішнього середовища, відновлення ослаблених рослин.

Вивчення впливу біостимулятора Епін+ на укорінення пагонів смілки звичайної показало, що на 27 день на пагонах утворились корінці (рис 1.) В контрольному варіанті корінці на пагонах смілки звичайної не утворювались. В подальшому укоріненні пагони дорощували у сосудах. Згідно літературних даних відомо, що види: смілка зеленоквіткова (*Silene viridiflora* L.), смілка бузька (*Silene hypanica* Klokov), смілка крейдова (*Silene cretacea* Fisch. ex Spreng.), смілка литовська (*Silene lithuanica* Zapal.), смілка ситника (*Silene sytnikii* Krytzka, Novosad et Protopopova.), смілка яйлинська (*Silene jailensis* N.I.Rubtzov), смілоквітка Завадського *Silenanthe zawadskii* (Herbich) Griseb. et Schenk. занесені до Червоної книги України. Вивчення впливу біологічно активних речовин на укорінення пагонів видів смілки занесених до Червоної книги дасть можливість більш ефективно відновити її популяції.

Список використаної літератури

1. Рослини Червоної книги України. Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії. 2009 р.
2. Литвак П.В., Литвак І.П. Атлас рослин природних і штучних екосистем. Житомир-ДАУ, 2003. 302 с.
3. Краснов В.П., Орлов О.О., Ведмідь М.М. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся: Монографія; під ред. д.с.-г.н. проф. В.П. Краснова. 2009. 328 с.